

EROS AN 2019

ENSEÑADOR

Portada	Fòto facilitada pera AMPA dia deth mestre/a
ENSEÑADOR	PAG. 2
EDITORIAU	PAG. 3
Gessuda de tardor	PAG. 4-9
Matemàtiques divertides	PAG. 10-13
Halloween	PAG. 14-15
Els magic mon dera Escòla	PAG. 16-20
Era Castanhada	PAG. 21-25
Voletz compartir es vòsti libres?	PAG. 26-27
El Joc i l'aprenentatge	PAG. 28-29
Pintura	PAG. 30-31
23 ^a setmana de la Sciençia	PAG. 32-34
Ayudemos a los demás	PAG. 35
Quem ua orquèstra escolara	PAG. 36-39
Couleurs	PAG. 40-41
Fotografia matemàtica	PAG. 42-43
Dia deth mestre/a	PAG. 44-48
Coneishem es productes de Proximitat	PAG. 49-62
Aprenem damb es jòcs dera Cupula-Gustum	PAG. 63-64
Quin temps mos hec?	PAG. 65-67
Es qargolhes	PAG. 68-78
Huelhes de tardor	PAG. 79-87
Felicitacion RAJESWARI	PAG. 88

editorial

Damb aquesta naua revista volem que la gaudiqatz pr'amor des activitats qu'auem realizat pendent aquest trimèstre.

Es naui projèctes que vos expausam an hèt qu'era mainadèra se mòstre plan engrescada e es mestres fòrça motivades.

Eth trebalh en equipa ei fonamentau, ena qu'era creacion tot soent a neishut deth trebalh collaboratiu, coma dirie eth biòleg e filòsof chilen Humberto Maturana:

Tanben mos explique qu'era Educacion passe per ua transformacion ena Convivéncia; ena trobada deth mestre/a e eth mainatge/a, cambiaràn es dus segontes eth sòn estat emocionau. Qué en pensatz?

Serie fòrça important que poquessetz méter un shinhau deth vòste temps entà aquardar aquest Vídeo:

[La Educación que emociona.](#)

DESITJAM, DAMB ERA VÒSTA AJUDA, FAMILHES, POGUER ARRIBAR A AUER MAINATGES E MAINADES REFLEXIUS, AUTONÒMS E QUE SAPIGUEM ESCOTAR E EXPRESSAR ES SUES INQUIETUDS.

Tenemos que cambiar nuestra actitud: en vez de competir, colaborar; en vez de desear, compartir. Por eso hablamos del fin del liderazgo y el inicio de la era de la co-inspiración y la colaboración.

(Humberto Maturana)

Era mainadèra, mestres e equipa directiu/a

GESUDA DE TARDOR

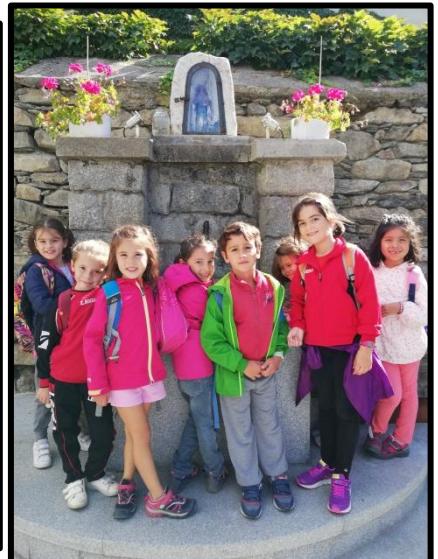
Eth dia 24 de seteme, coma cada an, en estudi hérrem era gessuda de tardor. Era mainadèra dera educacion infantila anèrem tà Arties amassa damb es de cicle iniciau que, ath desà, tanben heren un torn per Garòs.

Passegèrem petí pòble e mos arribèrem enquìas Banhs d'Arties. Mos estonèc fòrça lo caudeta qu' ère era aigua!!!

Petí camin veiguérem e arremassèrem fòrça causes, que dempus trabashèrem ena classe: hueshes, misharnons, castanhes, nòdes, flors,... Tanben trobèrem ua gargoleta petitonha que se l'emportèc Pisi tà hèr un projecte damb es escolans/es de P4.

Ara seguida, anèrem tath parc que i a en pòble; aquiu dinèrem e dempus encara auérem temps entà jogar ua estona.

Es fôtes que seguissen vos daràn ua idea deth polis dia que passèrem!!!

QUÉ VOS SEMBLEN AGUESTES CASTANHES?

Era mainadèra de cicle superior aprofitèrem era gessuda entà anar tar Archiu d'Arròs.

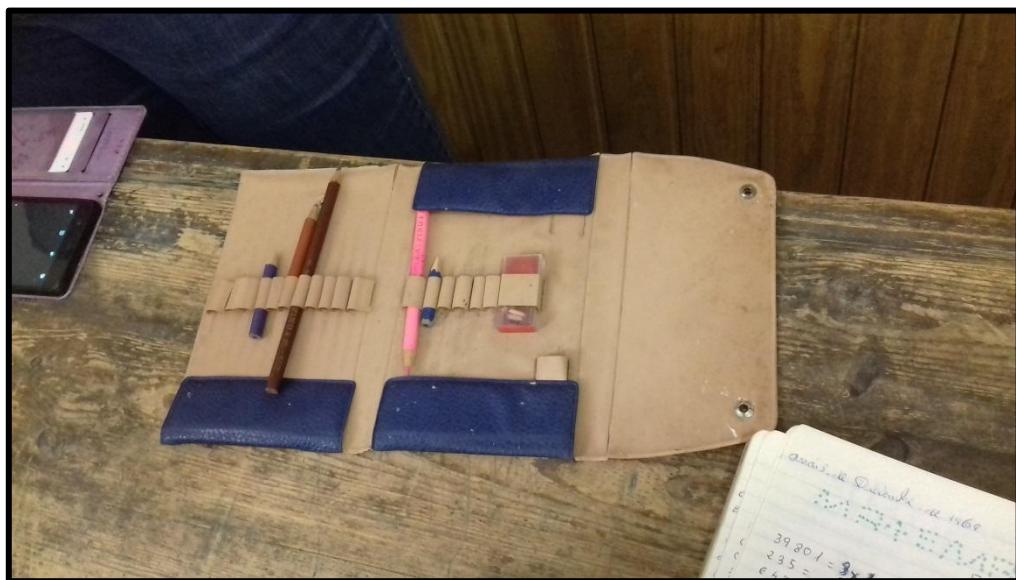
Mos expliquèren força causes interessantes sus toti es papèrs que se i sauven...

Alt h' desù, tanben anèrem a veir era escòsa e aquiu òc que gaudírem; veiguérem es llibres e eth materiau que se hège a servir hè mosti ans, mos assetièrem en taules força estonantes,...

Vos deisham ua part des fotos que herem entà non desbrembar-mos d' aguesti moments:

MOS DESPEDIM
E DE BEN SEGUR QUE
TORNARAM!!

MATEMATIQUES DIVERTIDES

Es mainatges e mainades de Cicle Iniciau trebalham fòrça en toti es airaus, mès en airau de Matematiques, soent ac hèm d'ua forma molt ludica, entà ajudar-mos a apréner fòrça causes e agarrar agilitat en calcul d'ua forma mès significatua.

Es centimes e es euròs mos servissen entà aprohondir mès enes unitats e es detzees. Aprendem que cada moneda a un valor que se distingís per tamanh, color e eth

nombre e mos cau compdar entà arribar ath numerò indicat.

Es somes encara les hèm damb es dits. Trabalhant-les damb er ordinador, eth tipe de jòcs de corses mos ajude a agilizar fòrça aguest procès e pòc a pòc agarrar estratègies de calcul mentau.

Ei molt divertit hèr competicions de somar e restar per parelhes! Ac podem hèr en tot tirar es dats, trèir dits dambs es dues mans, damb cartes...

Mos shaute fòrça trebalhar damb er ordinador ei molt motivador!

Trabalham en silènci per que atau mos ajude a èster mès concentrats/des.

LITTLE HALLOWEEN

Halloween takes place on October 31 and our big little students have celebrated it. The origins of Halloween date back to several ancient festivals held in the autumn season. As we are working in the Autumn project in preschool, we have celebrated Halloween as well as “Era Castanhada”.

P3 and P4 made pumpkins masks at the same time they have enhanced colours and numbers, singing songs and listening to stories. Regarding to P5, they have played “Trick or Treat” and other role plays, sang songs and dressed up as a ghost, a monster, a witch, a skull and a wolf. It develops their creativity as well as they learnt a lot of things and have real fun!

ETH MAGIC

MON DERA

ESCÒLA

Dempús der estiu, es mainatges e mainades de P3 afronten ua naua etapa ena sua vida: Comencen era Escòla!

Quauqu'un/a ac hec damb pòur o incertitud, d'auti/es damb confidança e seguretat, mès entà totòm a estat ua experiéncia magica e positiuia.

Ara, pairs e mairs, vos vam a explicar cò que hèm un dia quinsevolh de classe en P3...

Arribam e penjam eth morralet ena cagira, mos treiguem era jaqueta e mos metem era bata.

Cantam era cançon deth "Poth

Quiquiriqui", e passam lista entà veir qui a vengut e qui non.

Damb era cançon des dies dera setmana guardam quin dia ei; e
damb era cançon deth pastoret vedem eth temps que hè.

Tanben auem es encargadi d'arroasar es plantes e dar de minjar as caps-bernats

dera classe.

Dempús trabalham un shinhau, a viatges de manera mès sistematica e d'auti mès dinamica.

E arribe
era ora de
hèr pipi,
lauar es
mans e
béuer aigua
entà

començar a
esdejoar.

Nham, nham, bon profit,
nham, nham, bon profit,
nham, nham bon profit

Fòrça gràcies,
igualment!

Ara qu'auem esdejoat ja podem gesser en pati o
jugar classe.

Açò de jogar,
mos agrada
fòrça!

Pera tarde èm mès cansadi e hèm un shinhau de
relaxacion...

Non toti es dies son
atau... mès bèth
dia èm tan cansadi
e cansades, que
mos dormim...

Z
Z
Z

E abantes de tornar tà casa, hèm pozzles,
plastilina, guardam condés, jogam o trabalham
un shinhau.

Ja èm premanidi
entà anar-mo'n
tà casa!

Damb totes aguestes activitats, rotines e abitudes mos hèm mès autònòms, establim ligams d'afectivitat, aquerim naues pautes de comportament e tanben normes de convivència.

ERA CASTANHADA

Coma cada an, quan s'acabe eth mes d'octobre en estudi celebrem era Hèsta dera Castanhada. Enguan eth temps non mos acompañèc massa, mès tot e atau passèrem ua estona ben divertida...

Uns dies abantes, era mainadèra de cicle superior anèc tara Escòla d'Ostalaria a hèr panelhets, e cau díder que gesseren fòrça boni!!!

Eth dia dera hèsta, pera tarde, toti es escolans/es vengueren vestidi de castanhères e picaires. Anèrem tara hilhuquèra tà veir ua projecccion d'ua version naua dera Castanhèra.

Ac montèren era mainadèra de cicle miei damb era ajuda dera mèstra Sandra, e quedèc molt ben. Clicatz se voletz escotar eth conde [LA MAÑANERA](#)

Dempús toti amassa, grani e petiti, dancèrem era cançon dera Castanhèra.

Ara seguida, per grops anèrem a cercar es castanhes e es panelhets, damb un chuc tà cadun e cadua.

E dempús mos les mingèrem en pati!!!
Que bon qu'ère tot!!!

E ACI AUETZ ARA NÒSTA CASTANHÈRA E AS ARTISTES QUE L'AN CREAT.

**VOLETZ COMPARTIR
ES VÒSTI LIBRES???**

Òla mainadèra! Vos agradarie collaborar ena nòsta bibliotèca? Ben segur qu'es mainatges e mainades mès grani dera escòla en casa auetz condes, libres, revistes que dejà ja non utilizatz perque ja les auetz liejut fòrça viatges, o ben perque son lectures tà mainadèra mès petita. Des dera comission de bibliotèca vos convidam a que portetz aguesti libres tara escòla, entà aumentar eth hons dera nòsta bibliotèca e atau d'auti mainatges e mainades les poiràn aprofitar.

Es libres an d'èster en bon estat ne trencadi, ne pintadi e pòden èster lectures entà totes es edats, des des 2 ans enquiàs 12, e tanben de desparières tematiques: condes, de coneishement deth miei sociau e naturau, endonvietes, comics, revistes infantiles...

Un còp ena escòla les forraram e classaram entà méter-les ena nòsta bibliotèca e que atau fòrça mainadèra ne pogue gaudir.

Ja mo'n a arribat bèth un!!!

Fòrça gràcies!!!

El joc i l'aprenentatge

Ja fa segles que pedagogs, psicòlegs, biòlegs... s'interessen per l'activitat dels nens i nenes, activitat insaciável, innata, impulsiva i repetitiva.

Al llarg dels anys s'ha anat reafirmant que aquesta activitat pròpia de la canalla és imprescindible per al desenvolupament harmònic i alhora és la base de presents i futurs aprenentatges (aprenentatges més formals).

"Els jocs dels infants no són només jocs, sinó les seves activitats més serioses" (Michel de Montaigne, segle XVI)

"El joc en l'infant equival al treball en l'adult" (Maite Garaigordobil, 2012)

Quan parlem d'aquest tipus d'activitat tornem a entrar en la dificultat semàntica de les paraules. L'activitat vital infantil ha estat denominada de diferents maneres segons la persona que en fa referència.

El joc és l'activitat principal dels nens i nenes. En totes les cultures i des de sempre el joc ha format part de la societat, tothom ha jugat sempre.

El joc proporciona plaer, evadir-se de la realitat, crear, imaginar, relacionar-se amb els altres, etc. Quan es juga no es té cap intenció d'aprendre, jugar és per gaudir i distreure's. Tot i així, a més d'aquesta part lúdica, en el joc l'aprenentatge pren un paper fonamental. És per això que per als infants el joc és l'activitat principal per a desenvolupar-se i aprendre.

"Els infants que han pogut jugar bé i durant molt temps seran adults millors" (Francesco Tonucci, 2014)

Tonucci (2014) reivindica espais segurs on els nens puguin explorar, saltar, pujar als arbres i en definitiva jugar. Viure experiències per ells mateixos, concedir llibertat i donar-los autonomia. Permetre'ls jugar aliens a la mirada de l'adult.

Què aprenen els nens i nenes mentre juguen?

Els infants executen i milloren habilitats motrius i intel·lectuals, creativitat, habilitats socials i culturals i creixement maduratiu.

El joc apareix quan l' infant té la necessitat d'imitar models de referència que li permetran adaptar-se al món dels adults gràcies a que estem dins un àmbit cultural concret.

Mentre l' infant juga va desenvolupant la seva motricitat, sincronitza moviments, treballa la lateralitat, adquireix el control de les parts del cos, etc. Desenvolupa habilitats intel·lectuals elaborant estratègies, anticipant fets i resolent problemes, la qual cosa li permet anar adquirint estructures cognitives.

Estimula la imaginació i crea, per tant desenvolupa la seva creativitat.

El joc pren més importància quan és en grup, on es desenvolupen habilitats socials. En aquest moment l'infant pren consciència que no és només ell i les seves decisions sinó que ha de crear situacions imaginàries tenint en compte les idees i aportacions dels seus companys de joc, acceptant rols i treballant la cooperació.

Finalment, estimula el seu creixement maduratiu, ja que l' infant va assimilant les seves vivències, aprèn a expressar-les i aprèn a superar la frustració dins un context simbòlic que és menys traumàtic.

Els infants no juguen per aprendre, ho fan de manera implícita. Els adults, els monitors o els mestres han d'afavorir les condicions del seu joc proporcionant-los espais per jugar enriquits de possibilitats per aprendre iaprofitar aquests moments lúdics per interactuar amb ells i proposar idees o tasques que els permetin fer aquest desenvolupament.

PINTURA

AGUESTA TARDE, ENA CLASSE DE P5, AUEM HÈT UN SHINHAU DE MAGIA DAMB ES COLORS. LES AUEM BARREJAT ES UNS DAMB ES AUTI E MOS AN GESELL COLORIS NAUI!!! MOS AUEM QUEDAT UN SHINHAU SUSPRESI... AUEM PASSAT UA BONA ESTONA E AUEM APRENUT D'A ON GESSEN BÈRI COLORS.

AUEM BARREJAT ETH
VERMELH DAMB ETH
JAUNE E DAMB ETH
BLANC; ETH BLU DAMB
ETH JAUNE; ETH
VERMELH DAMB ETH
BLU... E MOS AN GESSUT
ETH RÒSA, ER IRANJA,
ETH MARRON, ETH VERD,
ETH LILA, ETH COLOR
CARN,....

E, QUAN AUEM ACABAT, LES AUEM PENJAT ENA CLASSE. MOS AN
QUEDAT UES LAMINES BEN CHOLES!!!

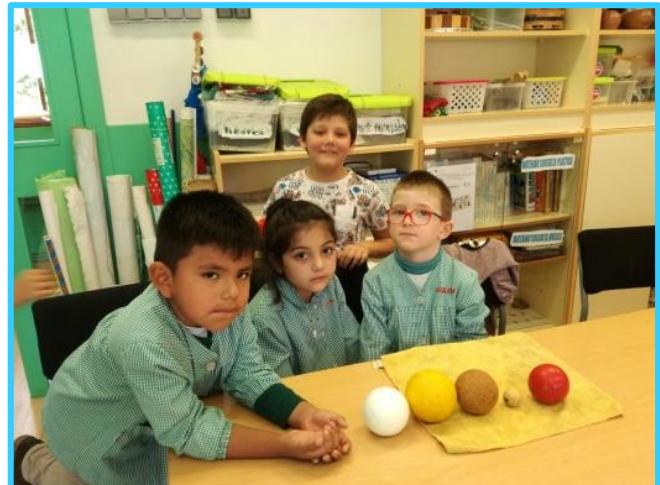

En mes de noveme se celèbre era setmana dera sciéncia en Catalonha, ua setmana ena quau se hè divulgacion scientifica entara mainadèra.

Es escolans e escolanes de P5 e cicle miei experimentèren era flotabilitat des materiaus e er efècte des asimants sus es limadures de hèr.

Guardatz que ben s'ac passèrent.

Damb es de P5 volérem anar un shinhau mès enlà e comprovar se perqué se produsie aquerò qu'auíem hèt eth dia abans damb Cicle Miei.

Mos dediquèrem a pesar cadua des bòles (aprenérem a hèr a funcionar ua balança), comprovèrem era diferéncia de pes entre era bòla mója e era shuta.

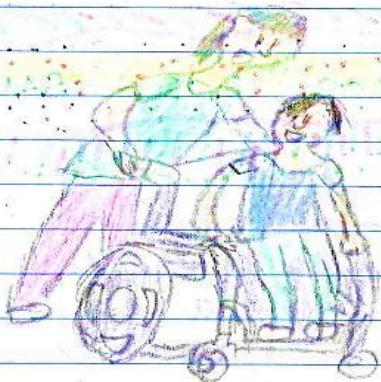
E entà acabar era activitat hérem un trabalh de volums, en tot conéisher era equivaléncia enter eth litre, eth miei litre e eth quart de litre.

SIGUEREN UES JORNADES PLAN
INTERESSANTES E DIVERTIDES!!

AYUDAMOS A LOS DEMÁS

ayudar a los demás

Ayudar a un compañero o compañera ante una dificultad.

Denunciar las injusticias

Era aula de musica dera escòla Alejandro Casona de Les contunhe damb eth projècte d'orquèstra escolara qu'inicièc eth cors passat 2017/2018 damb era mainadèra de Cicle Superior (5au e 6au de primària).

Sajam d'agranir eth temps destinat ara educacion musicau laguens dera educacion primària obligatòria, que peth moment cònste sonque d'ua ora setmanau. Entà combàter açò, eth centre reivindique era sua importància en tot daurir es pòrtes dera aula de musica ena ora deth pati, un dia per setmana, entà qu'es mainatges e mainades de cicle superior qu'ac volguen, poguen hèr musica. Atau convertim era ora deth pati en ua ora damb contenguts musicaus.

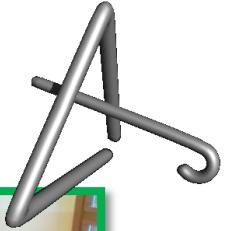
Era iniciativa auec fòrça èxit eth cors passat, e era màger part der escolanat de cicle superior participèc en aguesta activitat volontària, mès aguest an era resposta a estat encara mès agradiua: Eth 100% der escolanat participe en aguesta activitat qu'a lòc toti es dijaus.

Es mainatges/des participen damb es sòns esturments, tant escolars com de casa. D'aguesta manèra, era orquèstra escolara compde damb guitarres, ukeleles, esturments de vent e tanben esturments de percusion. Apropam atau a tota era mainadèra de forma gratuïta era formacion musicau instrumentau.

Ací vos deisham ua imatge deth cors passat, en tot desirar qu'es escolans/es qu'an passat tara ESO poguen tanben gaudir dera educacion artistica, coma heren ena nòsta escòla de Les.

Ací vos presentam as integrants/es dera orquèstra escolara d'aguest an:

Flautistes e percussionistes: Judit, Aina, Jordi, Isabela, Lucas, Gala e Alejandro.

Guitarristes: Naramene, Lorena e Júlia.

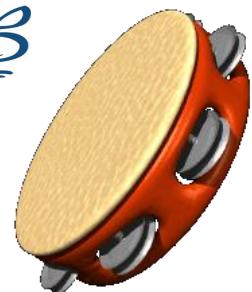

Ukelelistes: Laia e Daniel.

Teclistes: Aina e Alejandro.

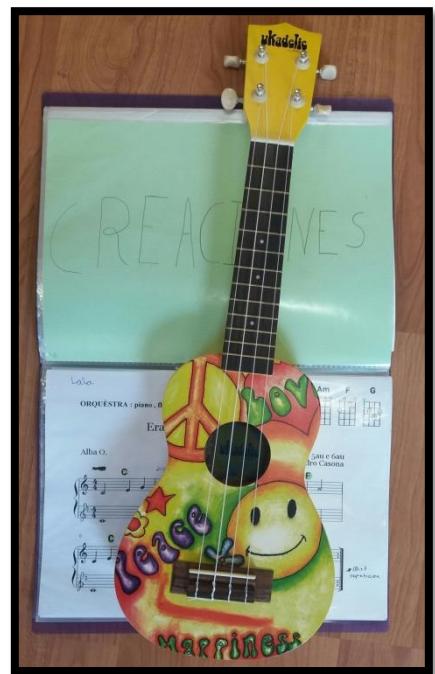
Aguesti son es esturments que cada mainatge e mainada pòrte, mès tanben se les assigne d'auti qu'era escòla a dera sua proprietat, e d'auti que les facilite era especialista d'educacion artistica deth centre, era mèstra Alba.

Es esturmentistes soent van rotant es sòns esturments e atau artenhem que tota era mainadèra que participe en aguest projècte pogue tocar esturments de totes es familles: percussion, vent e còrda.

Tocar amassa en un conjunt musicau exigís ues aptitudes que non se trabalhen en tot tocar un esturment de forma individuau. Era oportunitat de poder accedir a tocar en un conjunt instrumentau infantil ei ua oportunitat unica, qu'ajude a víuer era musica d'ua manèra mès vivenciau, dirècta e agradiua.

Mainadèra damb diuèrsi nivèus musicaus son en contacte e s'amie un ambient unic de trbalh, a on non sonque s'apren dera mèstra se non que tanben aprenen des madeishi companhs/es.

Damb era formacion orquestrau s'artenh compréner nauis aspèctes coma:

- Seguir ath director damb e sense partitura.
- Conéisher era particella (partitura individuau entà cada esturment musicau).
- Respectar es torns de participacion musicau.
- Respectar e valorar eth trbalh pròpri e eth dera rèsta deth grop.
- Enténer que totòm auem un papèr important en funcionament d'aguesta activitat.

Atau donques, era orquèstra escolara dera escòla Alejandro Casona de Les, ei en tot premanir un nau repertòri que de ben segur vos agradarà!

EN A CLASSE DE FRANCÉS, ES MÈS PETITI APRENEM A DÍDER
ES NUMERÒS EN TOT JOGAR DE DESPARIÈRES MANÈRES:
DAMB PÈCES DE COLORS QU'ERA MÈSTRA MOS DITZ DE
PLAÇAR, DAMB JÒCS DE MEMÒRIA A ON VIRAM ERA PEÇA
DETH COLOR QUE SIGUE EGAL... E DAMB ES BEE-BOOTS, QUE
JA LES TORNAM A HÈR A CÓRRER PES COLORS QU'ES NÒSTI
COMPANHS E COMPANHES MOS DIDEN, AQUERÒ ÒC: EN
FRANCÉS!

E SABEM TANBEN QUINI SON ES COLORS DERA TARDOR:
ORANGE, MARRON, JAUNE ET ROUGE. MÈS...
TANBEN SABEM D'AUTI: BLEU, VIOLET, VERT.

A veir quin
ei eth "rouge"

HÈM DICTADES DE COLORS DAMB ES "CHAMPIGNONS DE COULEURS". E MOS GESSEN PLAN, PLAN BEN.

FOTOGRAFIA MATEMATICA

Uns des recorsi qu'auem entà hèr era matematica un shinhau mès atractiu son era camara de fòtos e er ordinador.

Tot soent trabalhar es llinhes e es angles en papèr mos hèn a desbrembar era utilitat qu'an ena nòsta vida vidanta.

Damb aguesta activitat se vò sajar de hèr conscents/es ara mainadèra de qu'era matematica forme part deth nòste entorn (llines, superficies, nombres....)

Parallèles

Semicercle

Angle agut

En tot hègem era activitat peth pòble passèrem peth dauant deth burèu d'arquitèctes que i a en pòble, e mos entrèc era curiositat de saber çò que hègen aquiu laguens, pr'amor qu'era senhoreta les didec qu'aquiu travalhauen damb angles, superficies...

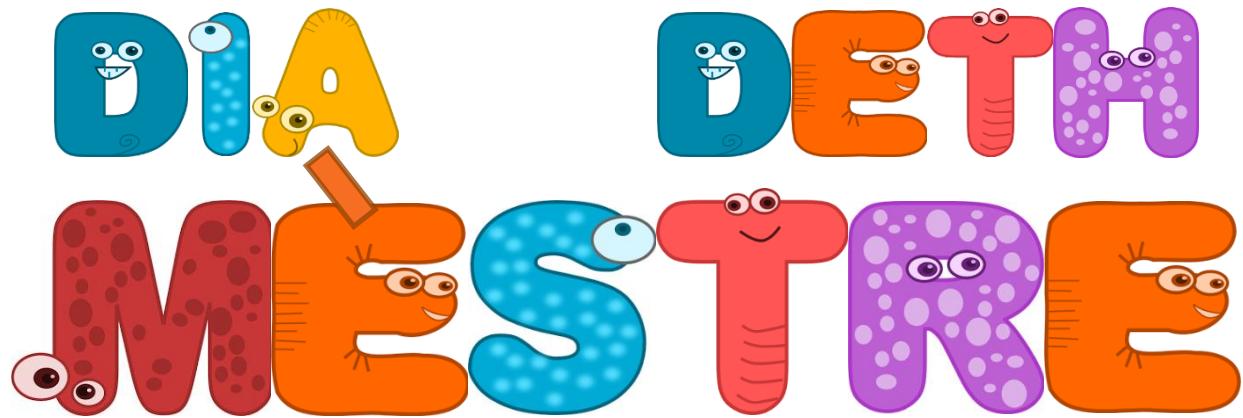

Eth senhor Oriol Peus mos recebec damb fòrça satisfaccion e mos condèc en qué consistie eth sòn trabalh; mos ensenhèc com se hège eth projècte d'ua casa e es plans, tanben mos expliquèc quines normes i auie ara ora de bastir ua casa. Arregraïm era sua atencion e es sòns explics.

Siguec plan interessant!!

Ara mos tòque trabalhar en classe e premanir ua presentacion entà explicar-li ara senhoreta tot çò que sabem des rèctes e des angles.

Eth passat dia 26 de noveme es pairs e mairs vengueren tar estudi entà celebrar era hèsta deth mèstre/a.

Mos liegeren un manifèst e ara seguida mos convidèren a vrespalhar; es pastissi que portèren les auien hèt es mairs, e cau díder que s'er un ère bon er aute encara n'ère mès.

Tanben mos regalèren ua caisheta ben polida tà cada mèstra, e laguens i auie un clauèr damp era iniciau deth nòste nòm, qu'auien cosut tanben es mairs.

Es fòtos que seguissen vos daràn ua idea dera bona estona que passèrem!!!

EL AMPA CELEBRA EL DÍA DEL MAESTRO

El pasado día 26 de noviembre representantes de los padres fuimos al centro para celebrar el día del maestro.

A las 16:00 horas empezamos a preparar la merienda a base de pasteles elaborados y chocolate caliente.

A continuación nos dirigimos a la conexión donde nos esperaban niñ@s y maestras.

Nuestra presidenta, Susana, les dedicó unas palabras:

Ser maestro no es una simple profesión; es también vocación

que va más allá de un título universitario.

Es sentir esa emoción cuando gracias al Trabajo, dedicación y esfuerzo diario, los niños aprenden y se forman para el futuro.

No hay profesión u oficio que no se construya sin un maestro.

Su figura cumple un rol protagónico en nuestras vidas, ya que todos tenemos recuerdos y enseñanzas inolvidables de esos maestros a los que recordamos con cariño.

Muchas gracias por formar y cuidar de nuestros hijos desde la vocación y el corazón.

QUÉ BON
QU'EI
TOT!!

Coneishem es products de proximitat

Laguens deth projècte de coneishement deth miei: “Quini, com e quan se produissen es aliments de proximitat?” auem un listat de productes elaboradi ena Val d’Aran, un d’eri ei eth chuc de poma, eth vinagre e era mostassa.

A compdar dera invitacion de Henning entà anar a cuéller es pomes deth vergèr que se trape darrèr des Tèrmes, (pomèrs plantadi pes escolans e escolanes der estudi en 2012) a canbi d’ua cistalha e ua aportacion economica decidim acceptar-la, pr’amor que mos apòrté mès informacion entath nòste projècte.

Gessem ara ora deth pati e en qüestion d’ua oreta ja les auem totes arremassades.

En tot escotar era explicacion sus qu’ei un coeitiu ecologic e sus era importància de cuelher-les damp amor, era mainadèra comence repartir-se enes desparièrs pomèrs. I a dus escolans/es que se n’encueden de tier era escala, qu’auem portat der estudi entà arribar as pomes mès nautes.

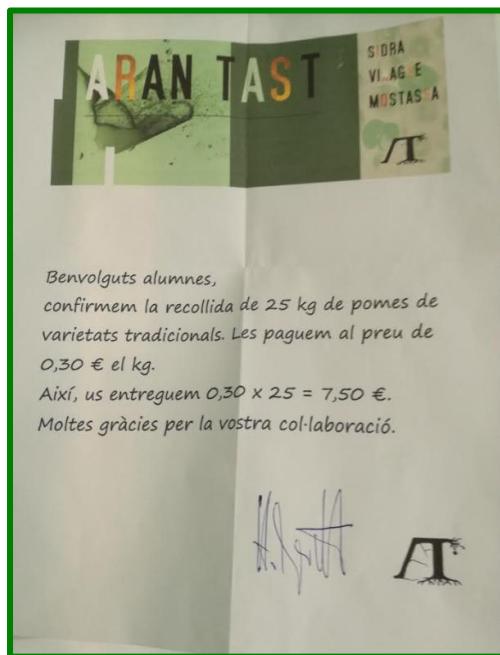
Un bon trabalh en equipa!!

Artenhérem arremassar 27 kg de pomes damb molt de suenh, damb fòrça cooperacion enter es mestres e es companhs/es.

En acabar deishèrem es caishes en vergèr e mos emportèrem era cistalha entar estudi.

Mo'n quedèrem 2 kg entà hèr ua compòta que tastèrem en estudi e eth Sr. Henning mos arregraïc eth trabalh en tot enviar-mos ua carta.

Aqueri sòs les destinaram ath projècte de Patrimòni.

Ua auta activitat realizada siguec anar a veir quin ère eth procès d'elaboracion dera bièra artesanau. Entad aquerò anèrem tà Bossòst a conéisher era cervesseria **Eth Pairin**.

Talhèr de sentits: flairam, gustam, observam e tocam es desparièrs ingredients dera bièra.

Escotam es explics sus eth procès d'elaboracion e coneishem es maishines (oles e fermentadora) que s'empleguen.

**En jardin observam era planta deth
lópol, n'arremassam e tastam eth gust
qu'a eth sòn pòllen.**

**Mos hèm ua foto de grop damb Ivan e eth sòn pair (eth Sr. Salvador) qui tanben mos
expliquèc causes.**

En gésser der obrador vam tara botiga qu'an en passeg. Ei ora de hèr matematiques calculant er impòrt des desparières bières.

Tornam peth Camin Reiau.

Era darrèra gessuda restacada damb eth projècte siguec tà Vielha.

En tot aprofitar era activitat de piscina mos auem quedat a dar un torn per Vielha e conéisher quini son es comèrci que venen productes elaboradi ena Val d'Aran, ath delà de campar en quines botigues i a productes ecologics.

Malurosament mos trapam fòrça comèrci barradi, mès non tot mos anèc mau pr'amor qu'auèrem era oportunitat de:

- Entrar ena botiga eth **Pan Nòste** entà poder observar es productes de proximitat e ecologics que i auie, ath delà de conéisher eth codonh, hèr ua activitat d'endonviar eth pes e hèr ua degustacion de tomates cherry.

Qué ei aguesta fruta? N'agarram ua entà gustar-la.

Observam es productes e es prètzi.

Guaire deu pesar?

Ei ua activitat plan complicada aquerò d'endonviar eth
pes!!!

Aciu era Sra. Mª Elvira mos explique com se hè era massa deth pan, mos ensenhe era massa mair e eth lhèute.

En aguesti calaishi, qu'an fòrça ans (pr'amor qu'èren de sa pair), s'i dèishe reposar eth pan quan dejà ei pastat.

Aguesta ei era taula de trabalh (que tanben ei fòrça vielha) a on s'amasse e se da forma ath pan.

A arribat era ora de méter eth pan en horn.

En aguesti calaishi i caben ues 20 barres de pan en cada caseton.

En tot gésser der horn de pan.

Dempús de dinar visitam era carnisseria Casasnovas – Piris

Observam quini productes i a en aparador e comentam se son de proximitat, s'an denominacion d'origina, de quin parçan son, de quina província, ...

Un còp laguens era Sra. Carmen mos enseñe es installacions e mos explique tot eth procès d'elaboracion des productes, ath delà d'ensenhar-mos com s'embotís.

Moment d'embotir e estacar.

Entà acabar era activitat: Moment de hèr era crompa e practicar es matematiques ara ora de

pagar.

Era Sra. Carmen mos ac met un shinhau complicat pr'amor que mos met un descompte en tiquet.

Botifarra negra "bolí"

Llonganissa "chorizo"

Secallona "langotssa seca"

Paté amb ceps

Paté amb prunes i orellanes

Paté de fetge de porc

Es sòns productes

Era etiqueta que mos garantise qu'ei hèt ena Val d'Aran.

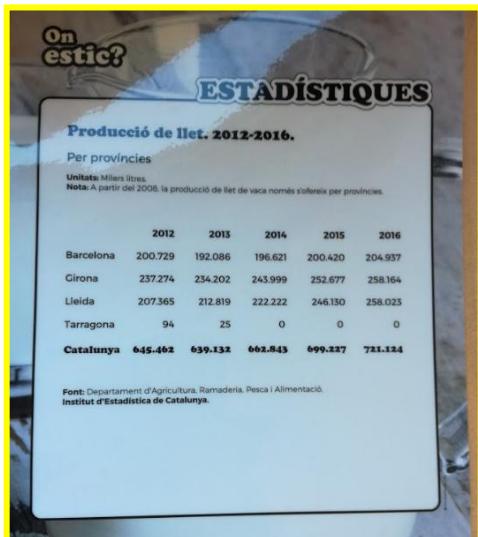
**Gràcies a toti aquerí que
mos an dedicat eth sòn temps
e an compartit damb nosati es
sues experiéncies.**

Era mainadèra de CM.

Arenem damb es jòcs dera

CUPULA GUSTUM

Era mainadèra de 4au passe ua bona estona en tot jogar as jòcs prepausadi per Cúpula Gustum ath torn des productes de proximitat e denominacion d'origina.

Jòc d'interpretar estadistiques e plaçar en mapa cada producte.

Joc de mimica

Jogam a crambrers en tot practicar un shinhau d'anglès

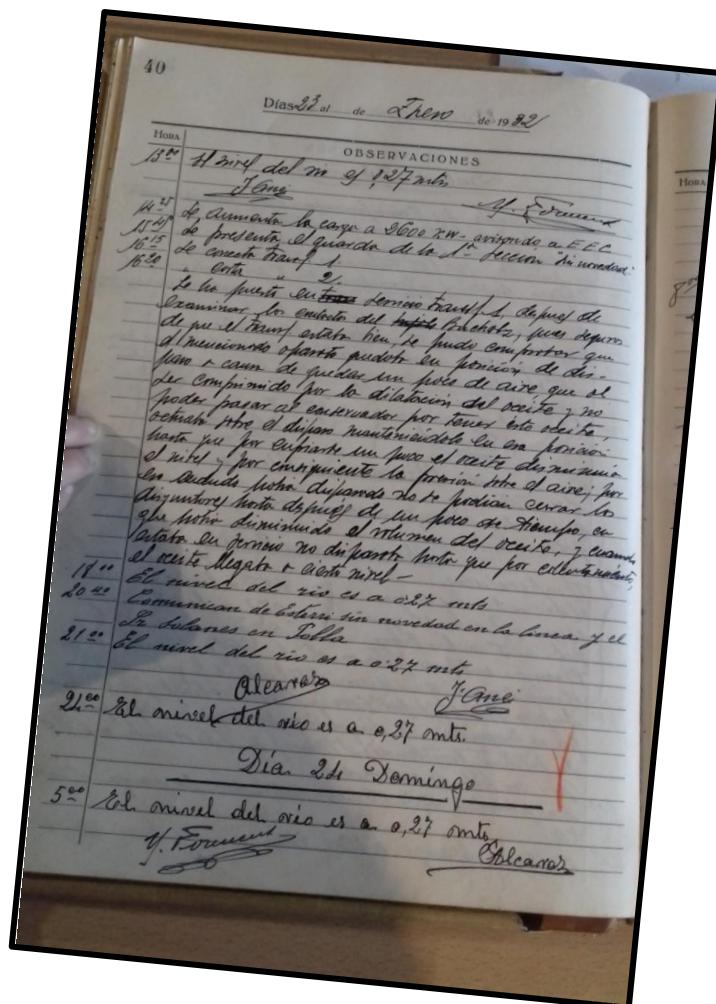
A estat un maitin plan interessant

en qu'auem aprenut fòrça causes!!

QUIN TEMPS MOS HEC?

Era mainadèra de cicle superior qu'èm plan enfaenadi!!

Ara vam entar archiu d'Arròs e Mari Pau, era responsable

en la central de Cledes, d'aciu, dera nostra vila..

Aquiu mos compde era temperatura minima e maxima de cada dia der an, pendent forca ans... Tanben anotauen se ploiquie e quina ère era quantitat que queiguie. Atau madeish anotauen se i auie bromes, o solei, o miei caperat...

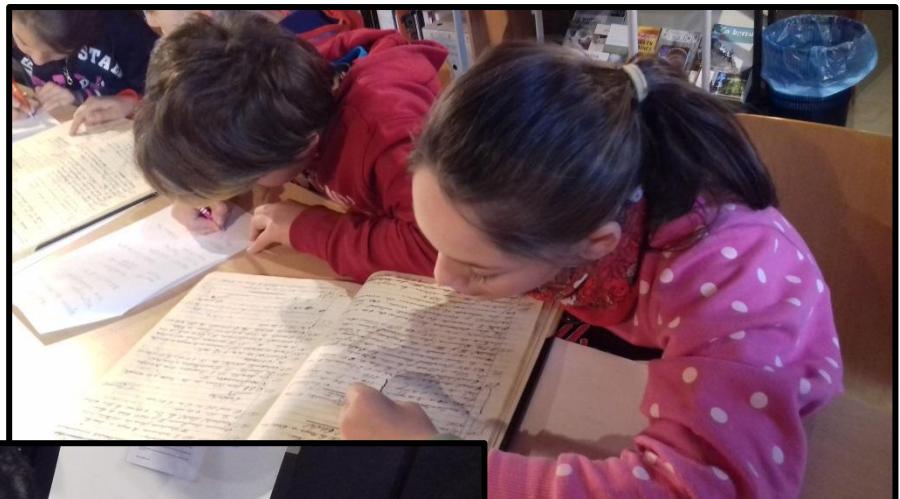
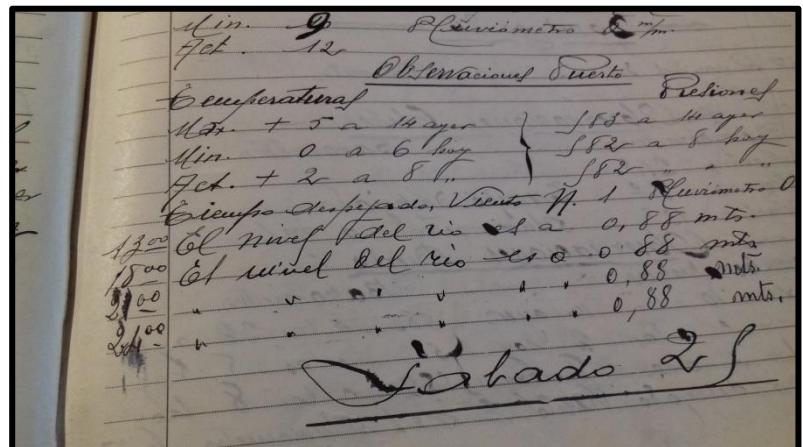
der rchiu, mos deishe uns libres. Tot e que les cau dider tòmos".

Més aguesti libres non son libres quinsevolh
ehhh... Son libres des ans 1930-40-50 a on s'arremassauen, entre d'autes informacions, es temperatures que i auie

A còps i vedem d' autres anotacions que i a, coma se auien bèra
machina pendenta
d'apariar o quinsevolh
incident que podesse sorgir.

Ei sorprendent coma se
podien organizar tan ben,
per torns e... aquerò que non i auie ordinadors!

Es caïers son damb
letra tostemp perfecta,
ben, beth "tachón"
n'auem vist tanben.

Mès tot e atau ei
admirable eth
treballh ben hèt que
supausèc en sòn
moment.

Gràcies ad aguesti registres, ara poiram hèr un voedatge dera informacion qu'auen anat recopilant, hèr. ne grafics e estudiar eth temps metereologic que i auèc en aqueri ans... A veir se ja i auie cambi climatic!

Ahhh! De pas, aprofitam entà veir un preciós paisatge des deth pòble d'Arròs... E entà hèr nauí amics!!

ES **GARGOLHES**

Es mainatges e mainades dera educacion infantila pendent era gessuda de tardor, peth camin Reiau que pòrte tàs Banhs d'Arties, mos ac passèrem fòrça ben e auérem era escandença d'observar e arremassar fòrça causes; huelhes seques, castanhes, nòdes, misharnons, peres e sabetz qué? Veiguérem un grapaud enorme e ua gargolha petita, petita, que mos emportèrem entara escòla tà suenhar-la.

Entre toti decidírem qu'era gargolha seré eth tèma deth nòste projècte pr'amor que mos la calie suenhar e non sabíem coma he'c; ère de besonh cercar informacion e apréner çò qué hèr entà que pogue víuer damb nosati e nosates.

Cò prumèr que hérem estèc premanir un terrari, un lòc a on poguessa víuer era nòsta gargolha. Endonvièrem qu'es gargolhes víuen en bòsc o en prats a pròp dera aigua perqué son amfibis e damb ua sètia li hérem ua petita bassa, tanben li metérem tèrra, bèra nòde e huelhes seques entà que se trapèsse coma en casa.

Ena classa auem un petit cornèr dera gargolha a on tanben expausam es causes qu'auem portat de casa, e que mos an permés apréner un pialèr sus coma son e coma viuen.

Nuria tanben portèc tara classe caps-bernats o lapassons, mès ath començament pensàuem qu'èren peishi, pr'amor qu'an d'ester tostemp laguens der aigua!!

Coma sabíem qu'as caps-bernats e as gargolhes les agrade minjar insèctes, vèrmes e cargolhs les auem dat sustot camalhon doç e sembla que les agrade!! Theo endonvièc qu'as gargolhes tanben les agrade minjar era pela des trufes...

A estat fòrça interessant veir coma se hèn grani e se convertissen en gargolhes!!!

Mès, ath delà
d'observar, tanben
auem aprenut causes
sus es gargolhes...

Aguardant e liegent
condes...

Cercant informacion en google

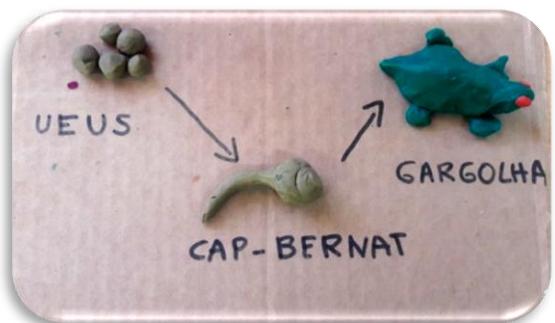
Tanben auem jogat a hèr de
gargolhes e auem aprenut era cançon dera "Petita Gargolheta"...

E auem pintat ua gargolha
giganta entà decorar en
nòste colidòr!!!

Damb plastelina auem modelat es tres fases dera metamorfòsi des
gargolhes

Ena bibliotèca de Vielha, Kristina mos condèc fòrça causes sus es gargolhes, tanben mos expliquèc bèth conde e dempús podérem aguardar es libres qu'auie premanit tà nosati e nosates e mos emportèrem bèth un entara escòla.

Fin finau, entà non desbrembarmos d'arren auem arremassat totes es fiches en un petit dossier que mos emportaram tà casa....

e tanben auem elaborat un petit libre que descriu eth procès de reproduccion e creishement des nòstes gargolhes.

E tà acabar aguest article, vos auem de dar una notícia non guaire bona: Es nòstes dues gargolhes, RAMÒNA E ESCAI, despús d'èster damb nosati e nosates dus mesi, s'an mòrt, non sabem exactament se perqué, segurament perque era sua vertadèra casa son es prats e es bòsqui. Mès coma ena natura tot se recicle les auem tornat tara natura entà que bèth audèth se les pogue minjar. E entà esvitar que açò torne a passar, abans de Nadau anaram, un aute viatge, tara Lana a portar es caps-bernats que ja an es quate pautes e lèu, lèu se les queirà era coa e ja seràn gargolhes!!!

Huelles de fondo

Voletz veir çò qu'auem hèt es mainatges e mainades de 1èr e 2au de primària damb es huelhes des platanères deth nòste carrèr, Eth carrèr des Banhs? AGUARDATZ!!!

N'arremassèrem ues quantes, e ne hérem ua manualitat:

1èr. Repassèrem eth contorn dera huelha damb un creion e dempús damb un rotulador de color nere.

2au. Pintèrem es huelhes damb ceres damb es colors dera tardor e dempús les vernissèrem.

3au. Retallhèrem es huelhes.

4au. Escrivuèrem en occièr frases, dites e viralenques sus era tardor, n'escuélhem ua, l'aprenérem e le repassèrem damb rotuladors de colors:

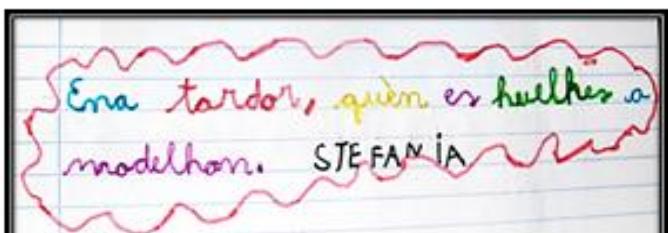
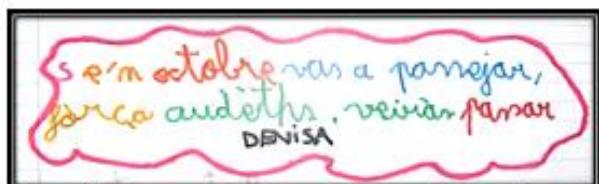
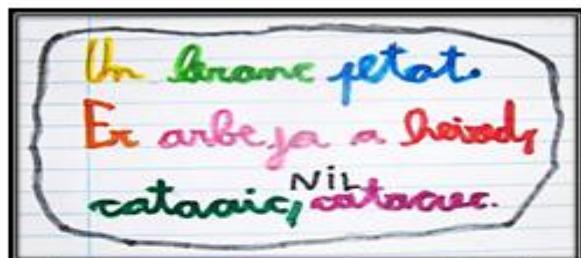

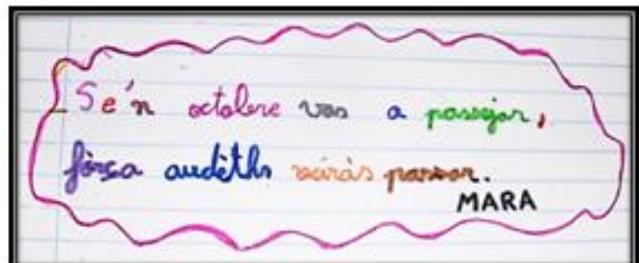
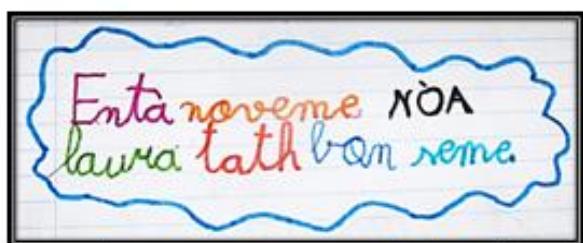
5au. Ne hérem un diboish dera dita, viralenqua o frase.

6au. E aquest ei eth resultat.

7au. Pequèrem enes huelhes, per un costat era letra e per autre eth diboish.

8au. Sidi, hec un arbe qu'ère era platanèra damb era crospa blanca-verdosa. Aquest arbe sauvarie es huelhes des nòstres frases, dites e viralengües sus era tardor ena classe.

Vos agrade?

9au. Anèrem placam enes branques der arbe es huelhes damb era letra e es diboishi.

10au. Fotografia de rebrembe damb es nòstres huelhes.

11au. Es huelhes arremassades dera platanèra les meterem en ua premsa e dempús les plastificuèrem, en tot métter eth nòste nòm damb ua etiqueta. Dempús metérem ua còrda, en tot hèr un nud ena punta, que mos costèc plan entà poder-les penjar ena classe, un polit MOBIL.

FELICITACION RAJESWARI

Coma sabety, en Estudi anem ua mainada apairiada que se ditz Rajeswari. Era Associacion Vicente Ferrer tostemp mos hè a arribar ua felicitacion de Nadau. Aguest an anem decidit escriuer-le ua postau. Desiram que l'agrade fòrça e mos pogue contestar. Tanben l'anem hijut era nòsta de centre. Ena pròplen revista ja vos informaram.

